

Uitspraaknr. 07.086

Datum:

14 december 2007

Onzorgvuldig handelen, doorstroming van vmbo-tl naar havo, begeleiding, communicatie; klacht gegrond; voortgezet onderwijs.

De klacht

Een ouderpaar klaagt erover dat de school onzorgvuldig heeft gehandeld in het begeleidingstraject van hun zoon in het kader van het doorstromen naar een vervolgopleiding.

Zij stellen met name dat hun zoon nooit een gesprek met een decaan heeft gehad, dat zij nooit signalen hebben gehad van school dat een doorstroming naar de havo een probleem zou kunnen zijn en dat de school geen verantwoordelijkheid en betrokkenheid heeft getoond toen het probleem zich openbaarde.

De feiten

De zoon zat in het schooljaar 2006 - 2007 in 4 vmbo-tl. Hij was oorspronkelijk begonnen op de havo, maar is afgestroomd naar het vmbo, theoretische leerweg. Toen hij afstroomde vormde school één geheel. Inmiddels is de afdeling havo/vwo een aparte, zelfstandige school en de afdeling vmbo-tl ook.

In het schooljaar 2006 -2007 heeft de afdeling havo/vwo de toelatingseisen voor leerlingen die na het behalen van hun vmbo-diploma naar 4 havo wilden, verscherpt. Waar eerst alleen eisen werden gesteld aan het vakkenpakket, werden nu ook eisen gesteld aan de cijfers en andere zaken als verzuim en advies van de docenten.

De leerlingen van 4 vmbo die hadden aangegeven geïnteresseerd te zijn in vervolgonderwijs op de havo zijn tijdens een voorlichtingsdag op de afdeling havo begin 2007 geïnformeerd over de eisen. De zoon is daarbij niet aanwezig geweest. Zijn overweging was dat de groep door over-intekening erg groot was en hij al op de hoogte was van de werkwijze op de havo, omdat hij er op had gezeten.

De zoon heeft niet tijdig zijn aanmeldingsformulier voor de afdeling havo ingediend.

Uiteindelijk voldeed de zoon niet aan de door de afdeling havo gestelde eisen en werd hij niet toegelaten.

De visie van partijen

Partijen hebben hun standpunten nader toegelicht.

Overwegingen van de Commissie

De Commissie stelt vast dat het startpunt van de problemen de beslissing van de schoolleiding van de afdeling havo is geweest om de criteria voor toelating tot 4 havo aan te scherpen.

Uiteraard staat het een school vrij, met in achtneming van de wettelijke regels, toelatingseisen tot het onderwijs vast te stellen. De procedure dient hierbij wel zorgvuldig te zijn.

De Commissie kan op basis van de haar bekende informatie niet tot een andere conclusie komen dan dat de procedure niet zorgvuldig is geweest. De afdeling havo heeft bij wijze van spreken vlak voor het einde van de wedstrijd de spelregels veranderd. Begin februari zijn de aangescherpte regels bekend gemaakt. De scholen en leerlingen hebben weinig tijd gekregen hun werkwijze aan te passen om te zorgen dat de leerlingen aan de nieuwe eisen kunnen gaan voldoen aangezien de leerlingen in maart al op de vervolgschool moesten worden aangemeld. Volgens de directeur is haar school ook niet vooraf geïnformeerd door de afdeling havo dat de eisen waren verzwamd.

Het bevreemdt de Commissie dat de afdeling havo de school niet rechtstreeks heeft geïnformeerd. De scholen waren voorheen één school, vallen onder hetzelfde bestuur en de afdeling havo zal veel van zijn zij-instromers in 4 havo betrekken van de afdeling tl. Door het ontbreken van een gestructureerd overleg tussen beide scholen is er door de afdeling havo erg beperkt gecommuniceerd. De Commissie zal hier een aanbeveling over doen.

Decaan en de directeur zijn begin februari op de hoogte gekomen van de aangescherpte criteria.

De Commissie is van oordeel dat de aanpassing van de criteria zo ingrijpend was dat de school had moeten begrijpen dat dit problemen zou gaan geven.

De directeur heeft weliswaar direct opheldering gevraagd bij haar collega van de afdeling havo, maar heeft de kwestie niet meteen aangekaart bij het schoolbestuur toen haar collega op zijn standpunt bleef staan. Dat heeft zij pas in juni gedaan, toen de nieuwe criteria hun tol al hadden geëist. Ook heeft zij de ouders en leerlingen niet terstond geïnformeerd over de eisen en de mogelijke gevolgen die deze konden hebben voor een overstap naar de afdeling havo.

Geoordeeld moet worden dat dit een inschattingsfout is geweest, waar leerlingen uiteindelijk de dupe van zijn geworden.

Dat het tot de reeds genoemde problemen is gekomen is mede veroorzaakt door het gegeven dat decaan de op de informatiebijeenkomst verkregen informatie niet heeft verstrekt aan (de ouders van) de leerlingen die niet op de voorlichtingsbijeenkomst waren geweest. Deze zijn zo verstoken gebleven van de informatie met de nieuwe criteria en hebben niet de mogelijkheid gekregen te bezien of die criteria een obstakel konden vormen en indien wenselijk tijdig op zoek te gaan naar een school die geen aangescherpte criteria hanteerde voor toelating tot 4 havo.

In het geval van de zoon heeft ook het feit dat decaan geen gesprek met hem heeft gehad, meegewerkt aan de voor de ouders onverwachte havo-afwijzing aan het eind van het schooljaar. Doordat decaan geen gesprek heeft gehad, is hij er niet achter gekomen dat in ieder geval de zoon noch de informatie over de aangescherpte criteria noch het aanmeldingsformulier had gekregen, zich niet tijdig had aangemeld bij de afdeling havo en niet doorhad dat hij niet aan de criteria voldeed.

Het bevreemdt de Commissie dat decaan niet met elke leerling die eindexamen doet en een vervolgopleiding moet kiezen, een gesprek heeft, al is het alleen maar om te checken of de leerling alles onder controle heeft en geregeld heeft wat hij moet regelen. Zij heeft er met instemming van kennis genomen dat de school het beleid inmiddels zo heeft aangepast dat een leerling ten minste één gesprek met decaan heeft.

Er zijn meer momenten geweest waarop de school signalen aan de ouders had horen te geven over de obstakels bij een overgang naar de afdeling havo. De Commissie heeft het al gehad over het moment dat de directeur op de hoogte kwam van de nieuwe criteria en op een gesprek met decaan. Ook de oudergesprekken waren hier een goed moment voor geweest.

Een laatste moment waarop in ieder geval een signaal uit had moeten gaan, was de docentenvergadering in april 2007. In het leerlingvolgsysteem staat geschreven dat de zoon niet is besproken in de PTA-vergadering "ivm havo ambitie".

De Commissie begrijpt dit niet. In april waren volgens de directeur de docenten bekend met de aangescherpte criteria. De docenten wisten dus dat de zoon niet aan deze criteria voldeed. Dit had reden moeten zijn om aan de bel te trekken. Dat is om onverklaarbare reden niet gebeurd.

Geoordeeld moet worden dat er meer heeft gehaperd aan de communicatie met ouders.

Juist in een examenjaar moet ouders duidelijk worden gemaakt wat zij zelf moeten doen en wat van school kan worden verwacht. De ouders hebben niet geweten dat zij zelf voor de aanmelding zorg moesten dragen. Dat heeft gelegen aan het feit dat de school geen aanmeldingsformulier heeft verstrekt, maar mogelijk ook aan een gebrekkige voorlichting. De directeur heeft niet kunnen vertellen of ouders, buiten een algemene informatieavond, schriftelijk zijn geïnformeerd over de aanmeldingsprocedure.

Daarnaast is de Commissie ook van oordeel dat de school in gebreke blijft bij het doeltreffend informeren van ouders over het verzuim van hun kind. De ouders worden alleen op de hoogte gesteld bij verzuim tijdens de eerste twee uur. (Langdurig) verzuim in de loop van de schooldag wordt hen niet gemeld. De ouders zijn niet door school geïnformeerd over het feit dat de zoon enkele weken weigerde lessen voor een bepaald vak te volgen. Zij hebben hun zoon hier dus niet op kunnen aanspreken. Als het verzuim langer had geduurd hadden ze zelfs onverwacht geconfronteerd kunnen worden met een melding bij de leerplichtambtenaar.

Ten slotte heeft de directeur ook steken laten vallen toen de moeder aan het eind van het schooljaar meerdere pogingen heeft gedaan haar te spreken te krijgen. Zij heeft de telefoonnotities van deze pogingen aan de coördinator vmbo gegeven en hem verzocht het af te handelen. Zij is echter niet bij de coördinator nagegaan of die ook contact heeft gezocht. Mede door het uitblijven van een reactie hebben de ouders het gevoel kunnen krijgen dat de school geen verantwoordelijkheid en betrokkenheid voelde bij de mede door de school veroorzaakte probleemsituatie.

Het oordeel van de Commissie

De klacht is gegrond.

Aanbevelingen van de Commissie

De Commissie beveelt het schoolbestuur aan:

- te onderzoeken of het wenselijk is maatregelen te nemen om de communicatie tussen havo-school en de school die vmbo-tl-onderwijs biedt te verbeteren;
- te beoordelen of de al door de afdeling tl ingezette verbeteringen van de leerlingbegeleiding in het kader van het eindexamen en de vervolgopleiding afdoende zijn, of dat een verdere aanpassing wenselijk is;
- kritisch te bezien in welke gevallen alleen de leerling door de school hoeft te worden aangesproken en wanneer het gewenst is de ouders zelf te informeren.